

виходу лісового господарства із кризового стану:

1) Підвищення лісистої країни за рахунок виконання робіт зі створення захисних насаджень і полезахисних смуг на деградованих, малопродуктивних та інших землях.

2) Оптимізація структури та кількості лісгосподарських підприємств з ведення лісового господарства залежно від лісорослинних зон та екологічного та експлуатаційного значення лісу .

3) Стимулювання створення в лісах рекреаційної та туристичної інфраструктури.

4) Вдосконалення системи оподаткування лісового господарства.

5) Вивчення нових технологій і методів організації і ведення лісового господарства.

6) Запровадження реалізації деревини на конкурсних засадах через аукціони, торги тощо, для формування прозорого ринку.

7) Продаж готової продукції, переробка деревини з виходом на зарубіжних покупців.

Отже, лісове господарство України потребує реформування, але для цього необхідне значне фінансування з держбюджету. Так наприклад, для реалізації програми «Ліси України » підприємствами Держкомлісгоспу передбачено створення 415 тис. га. нових лісів, для чого потрібно 1,9 млрд. грн. Тому необхідне залучення значних інвестицій для виведення лісового господарства із кризового стану.

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КООПЕРАТИВІВ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Крутько М.А.,*

*ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА*

Сільськогосподарська кооперація є основою для подальшого розвитку інфраструктури аграрного ринку, відіграє виняткову роль у зміцненні економічного потенціалу, конкурентноздатності і соціального статусу сільськогосподарських виробників, поліпшенні умов господарювання і створенні стимулів для росту товарної продукції. Кооперація здатна вирішити багатопланові завдання: підтримати фермерство, сільськогосподарських виробників, сприяти

---

* Науковий керівник –Амбросов В.Я., д. е. н., професор

формуванню товарного ринку, створенню кредитних спілок. [1, С. 107] Але на сьогоднішній день картина стану кооперування в українських селах залишає бажати кращого. Розвиток сільськогосподарської кооперації стримується за рахунок дії різних факторів, зокрема:

- скептичного настрою селян до кооперування;
- низького рівня знань сільського населення, стосовно істотних переваг кооперації;
- впевненості багатьох аграрних товаровиробників у власних силах щодо успішного виходу на ринки продукції і матеріально-технічних ресурсів;
- недостатнього рівня державної підтримки кооперативних форм господарювання в сільському господарстві.

Кооперування на селі є досить ефективним шляхом для виходу із кризи, яку переживають сільськогосподарські виробники. Історія свідчить, що становленню кооперації, як характерної риси сільськогосподарського сектора більшості країн з розвинутою ринковою економікою, кооперативний рух отримував стрімкий розвиток у часи криз і змін. Споконвічно це були дії “самооборони” з боку фермерів, підтримані пізніше владою [4, С. 7]. Розвиток кооперації, особливо на початковому етапі, потребує державної підтримки, важливим чинником якої є розробка і реалізація спеціальних державних програм [2, С. 190].

Державна підтримка та регулювання розвитку сільськогосподарської кооперації мають бути насамперед сконцентровані на питаннях фінансово-кредитної підтримки сільськогосподарської кооперації, інформаційного, консультативного і методичного забезпечення діяльності сільськогосподарських кооперативів, підготовки кадрів. Державна фінансово-кредитна підтримка сільськогосподарської кооперації має включати, з одного боку, заходи для підтримки малих форм господарювання, що сприятиме розширенню соціальної бази кооперації, з іншого боку, – власне самих кооперативів [3, С. 17]. При цьому проблема полягає як у необхідності виділення належних ресурсів, так в удосконаленні механізму їхнього розподілу, який має передбачати заходи щодо сприяння розвитку на селі мережі кредитних кооперативів та інших мікрофінансових організацій.

Фінансово-кредитна підтримка сільськогосподарських кооперативів повинна передбачати фінансову допомогу кооперативам, що створюються для покриття частини організаційних витрат чи надання допомоги в іншій формі; надання кооперативам цільових

довгострокових бюджетних кредитів і субсидій для будівництва та ремонту приміщень, придбання потрібної техніки, транспортних засобів, поповнення оборотних коштів. Значним вкладом було б створення Державного та регіональних фондів кредитних гарантій для сільськогосподарських кооперативів. Ресурси з бюджету на підтримку сільськогосподарської кооперації мають направлятися у вигляді субсидій в регіони і розподілятися при участі громадських організацій сільськогосподарських виробників на конкурсній основі. При цьому має враховуватися ефективність використання ресурсів.

Також важливим фактором для успішного розвитку сільськогосподарської кооперації є заходи спрямовані на забезпечення доступу кооперативів до ринку наукових, освітніх, консультаційних послуг і інноваційно-інформаційних ресурсів. Вказані заходи доцільно реалізувати у рамках єдиної системи інформаційного забезпечення сільського господарства, за рахунок посилення потоків інформаційного обміну на село шляхом створення системи, спеціалізованих баз даних, друку та розповсюдження навчальної, довідково-інформаційної та методичної літератури, проведення відповідно-спрямованих наукових досліджень, семінарів та тренінгів. Через такі заходи учасники кооперативів будуть мати можливість одержувати своєчасну і якісну інформацію про державну аграрну політику, умови кредитування, оподаткування, ціни, зможуть правильно аналізувати і організовувати процес виробництва у відповідності до суспільних потреб, та отримувати справедливую ціну за сою продукцію.

Виконання вищезазначених заходів дозволить значною мірою посилити коопераційні процеси, підвищити поінформованість сільського населення, у тому числі, що стосується правових питань, створити умови для постійного обміну і запуску в своїй діяльності передового досвіду.

Література.

1. Амбросов В. Я. / Організаційна стратегія сільськогосподарських підприємств: монографія / В. Я. Амбросов. – Х. : ХНТУСГ, 2009. – 316 с.
2. Аграрна реформа в Україні / [Гайдуцький П.І., Саблук П.Т., Лупенко Ю.О. та ін.]; за ред. П.І. Гайдуцького. – К.: ННЦ ІАЕ, 2005. – 424 с.
3. Концепция развития сельскохозяйственных потребительских кооперативов. – М.: Министерство сельского хозяйства РФ: – 2006. – 68 с.
4. Сельскохозяйственные обслуживающие кооперативы. Ключевой элемент восстановления сельского хозяйства в ННГ: Проект Тасис по распространению технической информации. – Брюссель, Европейская комиссия. – 2000. – 40 с.